

1. Ünite: Biz ve Değerlerimiz

1. Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli roller üstleniriz. Bu rollerimizin bir kısmı biyolojik özelliklerimizden kaynaklanır, seçme şansımız yoktur. Bazı rollerimizi ise ilgi ve yeteneklerimiz doğrultusunda sonradan kazanırız.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ilgi ve yeteneklerimiz doğrultusunda kazandığımız rollerimizden biri değildir?

- A) Öğretmen
C) Kardeş
B) Arkadaş
D) Mimar

2.

TANIM	Ön yargı; bir kimse ya da bir olayla ilgili yeteri kadar bilgi sahibi olmadan önceden düşünülen bir takım yargılara veya kararlara varma durumudur.
DURUM	Ön yargılar; genellikle fiziksel farklılığı olan, kültür, din, sosyo-ekonomik yapı ve cinsiyet farklılığı gibi sebeplerden kaynaklanmakta olup insanlar arasında etkileşim ve iletişimin azalmasına sebep olmaktadır.
ÖNLEM	1. .... 2. .... 3. ....

Tanım ve durum birlikte düşünüldüğünde ön yargıya karşı alınabilecek önlemlerle ilgili boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılamaz?

- A) Empati anlayışı gelişmeli
B) Duygusal bağlar güçlenmeli
C) Bireysellik ön plana çıkarılmalı
D) Karşılıklı saygı ve hoşgörü anlayışı oluşturulmalı

3. “Bu yıl sınıfımıza Almanya’dan Jürgen adlı yeni bir arkadaşımız geldi. Jürgen; sarı kıvrıkcık saçları, çilli teni ve uzun boyu ile hiç de alışık olmadığımız bir görünüme sahipti. Biraz Türkçe biraz Almanca konuşan, her şeyi ile bizden farklı olan Jürgen’le kimse aynı sırada oturmak istemedi. Hatta bazı arkadaşlarımızın velileri bile bu durumdan rahatsız oldu. Ancak kısa süre sonra Jürgen’in derslerdeki başarısı hepimizin dikkatini çekti. Üstelik basketbolda o kadar iyiydi ki, hepimiz onunla aynı takımda olmak istiyorduk. İletişim kurdukça onun esprili ve yardımsever yönünü de keşfettik. Okula geldiği ilk günü hatırlıyorum da, onun hakkında ne çok yanılmışız.”

Verilen metinden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Farklılıklara saygı duyulmalıdır.
B) İnsanlara karşı ön yargılı olunmamalıdır.
C) İnsanlar görünüşüyle değerlendirilmemelidir.
D) İnsanlar birbirleriyle aynı görüşe sahip olmalıdır.

4.

Verilen görsellerde vurgulanmak istenen temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sabit fikirli olmak toplumsal uzlaşmayı kolaylaştırmaktadır.
- B) Olay ve durumlar herkes tarafından aynı şekilde algılanmaktadır.
- C) Ön yargılar doğru karar verme ve empati kurmaya engel olmaktadır.
- D) Başkalarının düşüncelerine göre hareket etmek en doğru yöntemdir.

5.

Ön yargının, ayrımcılığın ve çatışmanın azalmasını istiyorsak toplumsal temas artırılmalıdır. İnsanlar arasındaki bağ güçlendirilmelidir. Bunun yanında empati ve karşılıklı saygı anlayışı da geliştirilmelidir. Ön yargıların azalması; toplumsal uyumun, birlik ve beraberliğin kuvvetlenmesini sağlayacaktır.

Metne göre ön yargıların azaltılması için öncelikle aşağıdakilerden hangisi gereklidir?

- A) İletişimin geliştirilmesi
- B) Sanatsal faaliyetlerin artırılması
- C) Eğitim seviyesinin yükseltilmesi
- D) İnsanlar arasındaki gelir farkının azaltılması

6.

SADAKA TAŞI

Selçuklu ve Osmanlı Dönemlerinde meydanlara, cami ve çeşme yanlarına yardımlaşma amaçlı taşlar konulurdu.

Yardım etmek isteyenler bu taşın üstüne para bırakırdı. Böylece derdini kimseye anlatamayan ihtiyaç sahibi kişiler gecenin geç saatlerini bekler, kimseye görünmeden ihtiyacı kadar olan parayı alırdı. Merhametin simgesi olan bu taşlardan bazıları günümüze kadar gelmiştir.

İTİMAT BAKKALİYESİ

Konya Selçuklu Değerler Eğitimi Projesi kapsamında birçok okulda "İtimat Bakkaliyesi" köşesi kuruldu. Öğrenciler, doğruluk bölümünden aldıkları ürünün ücretini kasaya koyuyor ve para üstünü de yine kendileri alıyorlar. Yardım yapmak isteyen öğrenciler ise aldıkları ürünleri cömertlik bölümüne bırakıyorlar. Böylece okula beslenme getiremeyen veya parası olmayan arkadaşlarına yardım ediyorlar.

Verinlere göre;

- I. Yardımlaşma ve dayanışma şekli değişime uğrasa da devam etmiştir.
- II. Kültürümüze ait bazı önemli değerler korunmuştur.
- III. Günümüzde yardımlaşma faaliyetleri resmî kurumlar tarafından yürütülmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

7. Zümrâl Hanım yeni aldığı güneş gözlüğünü kullanmakta zorlanmaktadır. Güneş gözlüğünü her kullandığında bulanık görme ve baş dönmesi gibi rahatsızlıklar yaşamaktadır. Doktoruna başvuran Zümrâl Hanım aldığı güneş gözlüğünün sipariş ettiği mercek ölçülerinde olmadığını öğrenir. Ürün fişi ile gittiği mağazadan değişim talebinde bulunan Zümrâl Hanım mağaza çalışanlarından olumsuz cevap alır.

Zümrâl Hanım bu sorunu çözmek için aşağıdakilerden hangisini yapmalıdır?

- A) Belediye'ye dilekçe yazmalıdır.
 B) Mağaza sahibini ikna etmelidir.
 C) Tüketici hakem heyetine başvurmalıdır.
 D) Güneş gözlüğünün yenisini satın almalıdır.

8. Birey olarak dünyaya geldiğimiz andan itibaren çeşitli sosyal roller üstleniriz. Rollerimizin bir kısmı doğuştan sahip olduğumuz rollerdir. Bunlar herhangi bir ilgi ve yeteneği gerektirmeyen rollerimizdir. Bazı rollerimizde vardır ki bunlara isteğimizle çalışarak, başarı göstererek sonradan sahip oluruz. Bunlar özgür irademizle katıldığımız grupların bize yüklediği rollerdir.

Buna göre rollerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Rollerimiz ilgi ve yeteneklerimize göre zamanla değişebilir.
- B) Bulunduğumuz gruplar bizlere çeşitli roller yükleyebilir.
- C) Bazı roller doğuştan itibaren oluşmaya başlar.
- D) Sahip olduğumuz tüm rollerde başarılı oluruz.

9. Toplumdaki bireyler kederi ve sevinci paylaştıkça birbirine daha kaynaşır. 23 Ekim 2011’de meydana gelen Van Depremi’nde devlet ve millet seferber oldu.

AFAD verilerine göre Van Depremi sonrası yapılan faaliyetler görselde verilmiştir.

Verilenlere göre Van Depremi sonrası;

- I. Beslenme ve barınma sorunu giderilmeye çalışılmıştır.
- II. İçme suyu ihtiyacını karşılamak için çalışmalar yapılmıştır.
- III. Eğitim - öğretim faaliyetleri aksatılmadan devam ettirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

10.

Merhaba arkadaşlar benim adım Yavuz. Bu yıl 5. sınıfta okuyacağım. Babam polis olduğu için tayini çıktı ve yeni görev yeri olan Antalya'ya taşındık. Buraya geleli bir ay oldu. Şimdiden yeni okulumu, öğretmenlerimi ve arkadaşlarımı çok merak ediyorum. 10. sınıfa geçen abim de en az benim kadar heyecanlı. Geldiğim okulda tiyatro kulübündeydim. Eğer burada da aynı kulüp varsa yine görev almayı çok isterim.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi Yavuz'un sahip olduğu roller arasında yer almaz?

A) Yolcu	B) Kardeş
C) Başkan	D) Öğrenci

11. "Hangi çiçek diğerini sarı açtı diye ayıplar,

Hangi kuş farklı ötünce diğerine yasak koyar.

Derisinden, dilinden ötürü öldürülüyor insanlar

Ah insanlar, her şeyi bulup kendini bulamayanlar."

Şairin dörtlükte eksikliğini hissettiği kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendini tanıma
 B) Farklılıklara saygı
 C) Toplumsal ayrışma
 D) Yardımlaşma ve dayanışma

12. Sivil toplum kuruluşu (STK), insanların toplumdaki herhangi bir ihtiyacı karşılamak için gönüllü olarak bir araya gelerek kurdukları dernek, vakıf ve sendika gibi oluşumlara denir. Yaptıkları çalışmalarla toplumda dayanışmanın oluşmasına katkı sunarlar. Çalışanlar gönüllü olarak faaliyette bulundukları için maaş almazlar. Toplumda birlik ve beraberliğin güçlenmesine fayda sağlarlar.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sivil toplum kuruluşlarının yaptığı çalışmalar arasında yer almaz?

- A) Yoksul ve kimsesiz ailelere destek olması
 B) Toplum sağlığı ile ilgili kanunlar çıkarması
 C) Maddi zorluk çeken öğrencilere burs vermesi
 D) Doğal varlıkları koruyucu çalışmalar yapması

13.

Gelin tanış olalım, işi kolay kılalım
Sevelim sevilelim, dünya kimseye kalmaz.
Yunus Emre

Bu dizelerde verilmek istenen ana düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sevgi ve hoşgörü toplumsal birlikteliğe katkı sağlar.
- B) Birlik ve beraberlik o ülkenin kalkınmasını kolaylaştırır.
- C) Başarının en önemli şartı insanların birbirini sevmesidir.
- D) Toplamlar, birbirini tanıyan insanlar tarafından oluşturulur.

- 14.** Eğitim gördüğü okulda Suriyeli öğrencilerin olduğunu fark eden 6. sınıf öğrencisi Mehmet ilk günden bazı öğrencilere tepki göstermiş, onların yanına oturmalarına müsaade etmemiş, bu durumdan duyduğu rahatsızlığı akşam evde anne ve babası ile paylaşmıştır. Haberlerde Suriye’de yaşanan iç savaşın etkisiyle bombalanmış şehirler ve zor durumda kalan insanların görüntülerini izleyen Mehmet, tepkisinin yanlışlığını fark etmiştir.

Yukarıda verilen parçada Mehmet’in göstermiş olduğu tepki;

- I. Rekabet
- II. Ön yargı
- III. Cinsiyet ayrımcılığı

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) II ve III.

15. Hüseyin Bey, yeni aldığı bulaşık makinesinin bir süre sonra içinde koku yaptığını fark eder. Hüseyin Bey, bulaşık makinesini aldığı beyaz eşya mağazasına sorunu bildirmesine rağmen mağaza yetkilileri, Hüseyin Bey'in şikayetini dikkate almayarak bu durumun normal olduğunu yapılacak bir şey olmadığını söyler. Bunun üzerine Hüseyin Bey, hakkını aramak için yaşadığı ilçedeki Tüketici Hakem Heyetine başvuruda bulunur. Tüketici Hakem Heyeti bilirkişi raporuna göre Hüseyin Bey'i haklı görüp bulaşık makinesine ödediği ücretin mağaza tarafından kendisine iade edilmesine karar vermiştir.

Verilen metne göre aşağıdaki yargılardan hangisi söylenebilir?

- A) Soruna getirilen çözümlerin hak ve sorumluluk temelinde olması gerekir.
- B) Bireylerin hak ve özgürlükleri, sorumluluklarından daha önemlidir.
- C) Yaşanılan sorunları bireyler kendine özgü yöntemlerle çözmelidir.
- D) Sorunlarımızı her zaman kendimiz çözmeliyiz.

16. Sivil toplum kuruluşları gönüllülük esasına dayalı olarak yaptıkları çalışmalarla toplumda dayanışmanın oluşmasına katkı sunarlar. Ülkemizde de birçok sivil toplum kuruluşu bulunmaktadır. Örneğin; maddi zorluklar çeken öğrencilere eğitim alanında fırsat eşitliği sağlamak amacıyla Türk Eğitim Vakfı (TEV), Türk Silahlı Kuvvetlerinde yaptığı vatan hizmeti esnasında şehit olan veya herhangi bir nedenle hayatını kaybeden Mehmetçiklerin bakmakla yükümlü oldukları yakınları ile gazi ve engelli Mehmetçiklere destek olmak amacıyla Mehmetçik Vakfı kurulmuştur.

Buna göre sivil toplum kuruluşları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Farklı alanlarda hizmet verirler.
- B) Yardımlaşma faaliyetlerinde bulunurlar.
- C) Toplumsal birlikteliğin oluşmasına katkı sağlarlar.
- D) Yaptıkları çalışmalara karşılık devletten ücret alırlar.

17. "Geçmişinin sürekliliğini kaybeden bir millet, her şeyini kaybetmeye mahkumdur. Hafızası parça parça kopmuş bir akıl hastası gibi geçmişiyile, hatıralarıyla ve benliğini birleştiren bütün varlık unsurlarıyla ilgisi kesilmiştir."

Peyami Safa'nın bu sözü ile millî birlik ve beraberliğimize güçlendiren unsurlardan hangisine değinilmiştir?

- A) Dil
- B) Din
- C) Tarih
- D) Gelenekler

18. Salı günü iş yerinden çıktığımda çok yorgundum. Eve yürüyerek gitmekten vazgeçip durakta minibüs beklemeye başladım. Tam minibüse bineceğim sırada şoför dikkatimi çekti, bir kadındı. Hemen binmekten vazgeçtim. Neticede şoförler erkek olmalıydı. Ayrıca minibüs kullanmak kadına hiç yakışmıyordu.

Bu parçaya göre;

- I. Ön yargılı davranılmıştır.
- II. Empati yapılmıştır.
- III. Cinsiyet ayrımcılığı yapılmıştır.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III

19. Yirmi yaşında genç bir delikanlı otobüsün camından bakarken birden bağırdı:

– Baba; arabalar, arabaları görüyor musun, bizle geliyorlar!

Babası gülümsedi ve mutlulukla saçını okşadı. Genç, bir süre daha dışarıyı izledikten sonra birden bağırdı:

– Bulutlar baba, bulutlar harika!

Baba gülümseyerek oğlunu izledi.

– Baba ağaçlar, onlar hep geride kalıyor, dedi aniden delikanlı.

Arkada oturan yaşlı adam, bu bağışmalardan rahatsız olmuş olacak ki babanın omzuna dokundu:

– Beyefendi, oğlunuzu iyi bir doktora götürmelisiniz! Problemi var herhâlde.

Baba geriye dönerek “O zaten iyi bir doktordan geliyor. Oğlumun gözleri, doğuştan görmüyordu ama ameliyat sonrası açıldı.” dedi.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanları tanımadan, peşin hüküm vermek ön yargıya sebep olur.
- B) İnsanları ne olursa olsun rahatsız etmemek en temel görevimizdir.
- C) Yaşlı insanlarımızı korumalı, onlara gereken saygıyı göstermeliyiz.
- D) İnsanların tüm davranışlarını anlayışla karşılamalı ve değer vermeliyiz.

20. Endonezya’da Cuma günü meydana gelen deprem ve tsunamide, arama kurtarma ekipleri uzak bölgelere ulaşmaya çalışıyor. 7,5 büyüklüğündeki depremin başta düşünülen çok daha geniş bir bölgeyi etkilediği belirlendi. 60 bin kadar kişi bölgeden tahliye edildi ancak yaklaşık 1,4 milyon kişinin deprem ve tsunamiden etkilendiği tahmin ediliyor.

Endonezya’da yaşanan depreme öncelikle aşağıdaki kuruluşlardan hangisi yardımcı olur?

- A) Türk Kızılayı: Her türlü doğal ve beşeri afette yurt içinde ve dışında insanların yardımına koşmak
- B) Türk Eğitim Vakfı (TEV): Maddi zorluk çeken öğrencilere eğitim alanında fırsat eşitliği yaratmak
- C) TEMA Vakfı: Yetim ve kimsesiz çocukların barınma ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamak
- D) Mehmetçik Vakfı: Gazi ve şehit ailelerine sosyal ve ekonomik destek sağlamak

2. Ünite: Tarihe Yolculuk

1. Orta Asya'da karasal iklim hâkim olduğundan yaz ayları oldukça sıcak geçerken kışları oldukça soğuktur. Bölgede yaşayan Türkler, iklimin etkisiyle diğer milletler gibi hayvancılık ve ticaretle uğraşmışlardır. Türkler, büyük hayvan sürülerine otlak ve su bulmak için bu coğrafyada sürekli hareket hâlinde olmuşlardır. Kurdukları devletin sınırları içerisinde “yaylak” ve “kışlak” alanlar arasında göçebe bir yaşam sürmüşlerdir. Doğaya karşı verilen mücadele Türklere sosyal, siyasi, askerî yetenekler kazandırmıştır. Orta Asya'nın ağır iklim şartları burada yaşayan Türklerin her an tedbirli ve hazır olmasını sağlamıştır.

Buna göre Orta Asya Türk toplumu ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Konargöçer yaşam tarzını benimsemişlerdir.
B) Zorlu coğrafi koşullar askerlik becerilerini geliştirmiştir.
C) Yaşadıkları coğrafya, toplumsal kimlikleri üzerinde etkili olmuştur.
D) Ticaret yollarını denetim altına almak için Çin Seddi'ni inşa etmişlerdir.

2. “... Kapgan Kağan oturdu. Gece uyumadı, gündüz oturmadı. Kızıl kanımı döktürerek, kara terimi koşturarak işi, gücü verdim hep. Uzun keşif kolunu yine gönderdim hep. Siperi, nöbet yerini büyüttüm hep. Geri dönen düşmanı getirirdim. Kağanımla ordu gönderdim tanrı korusun, bu Türk milleti arasında silahlı düşmanı koşturmadım. Damgalı atı koşturdum...”

Orhun Yazıtları

Verilen yazıtlarda Kök Türkler ile ilgili;

- I. Askerî
II. Siyasi
III. Ekonomik

alanlarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız II.   B) I ve II.   C) I ve III.   D) I, II ve III.

3. Orta Asya'da Hunlara ait olduğu kabul edilen bir kurganda yapılan kazılar sonucu altın ve gümüş eşyalar, halı ve kilimler, demir, kılıç ve at koşum takımlarına rastlanmıştır.

Verilen bilgilere göre Orta Asya Türk Devletleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Atı evcilleştirdikleri
B) Madencilikle uğraştıkları
C) Yerleşik hayata geçtikleri
D) Dokumacılıkla ilgilendikleri

4.

ASYA (BÜYÜK) HUN DEVLETİ

- Tarihte Türklerin kurduğu ilk devlettir.
- Yaylak ve kışlaklar arasında göçebe hayat sürdükleri için en önemli barınma yerleri çadırlar olmuştur.

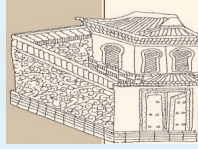
GÖKTÜRK DEVLETİ

- Tarihte "Türk" adıyla kurulmuş ilk devlettir.
- Kendilerine özgü alfabe oluşturmuşlardır.
- Türk adının geçtiği ilk Türkçe yazıtlar bu devlet zamanında oluşturulmuştur.

UYGURLAR

- Yerleşik hayata geçen ilk Türk devletidir.
- Şehirleşme başlamış ve mimari gelişmiştir.
- Yazıyı kağıda geçirmişlerdir.

Verilenlere göre İslamiyet Öncesi Türk Devletleri ile ilgili,

- Yaşam tarzı yerleşme biçimini etkilemiştir.
- Uygur Devletinde kültürel gelişmeler yaşanmıştır.
- Göktürk Devletinde milliyetçiliğe ait unsurlar görülmektedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve II.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

5.

İSLAMİYET'TEN ÖNCE	İSLAMİYET'İN KABULÜNDEN SONRA
<ul style="list-style-type: none"> • Her türlü kötü davranış yaygındı, can ve mal güvenliği yoktu. • Kadınlara değer verilmiyor, kız çocukları diri diri gömülüyordu. • Kabileler arası kan davaları çok yaygındı. • Okuma yazma oranı düşüktü. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kötü davranışlar yasaklandı, can ve mal güvenliği emniyet altına alındı. • Toplumda kadınlara uygulanan baskı ve şiddet ortadan kalktı. • Toplumsal huzur, barış ve adalet sağlandı. • Mescid-i Nebevi'nin yanına öğrencilerin eğitimi ve barınması için eğitim odaları (suffe) yapıldı.

Tabloya göre İslamiyet'in kabulünden sonraki durum için aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- Sosyal çatışmalar önlenmeye çalışılmıştır.
- Kişi hak ve özgürlükleri güvence altına alınmıştır.
- Eğitime önem verilmiş ve öğrenciler için imkân oluşturulmuştur.
- Zengin ve soylu insanların çıkarları gözetilmeye devam etmiştir.

6. Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra;

- Karahanlı hükümdarı Satuk Buğra Han Müslüman olmuş ve Abdülkerim adını almıştır.
- Gazneli Mahmud, Abbasi Halifesi adına hutbe okutmuş ve Türk hükümdarları arasında "Sultan" unvanını kullanan ilk hükümdar olmuştur.
- Selçuklu Sultanı Alparslan ve Melikşah Dönemi'nde vezirlik yapan Nizamülmülk'ün çalışmalarıyla Nizamiye Medreseleri kurulmuştur.

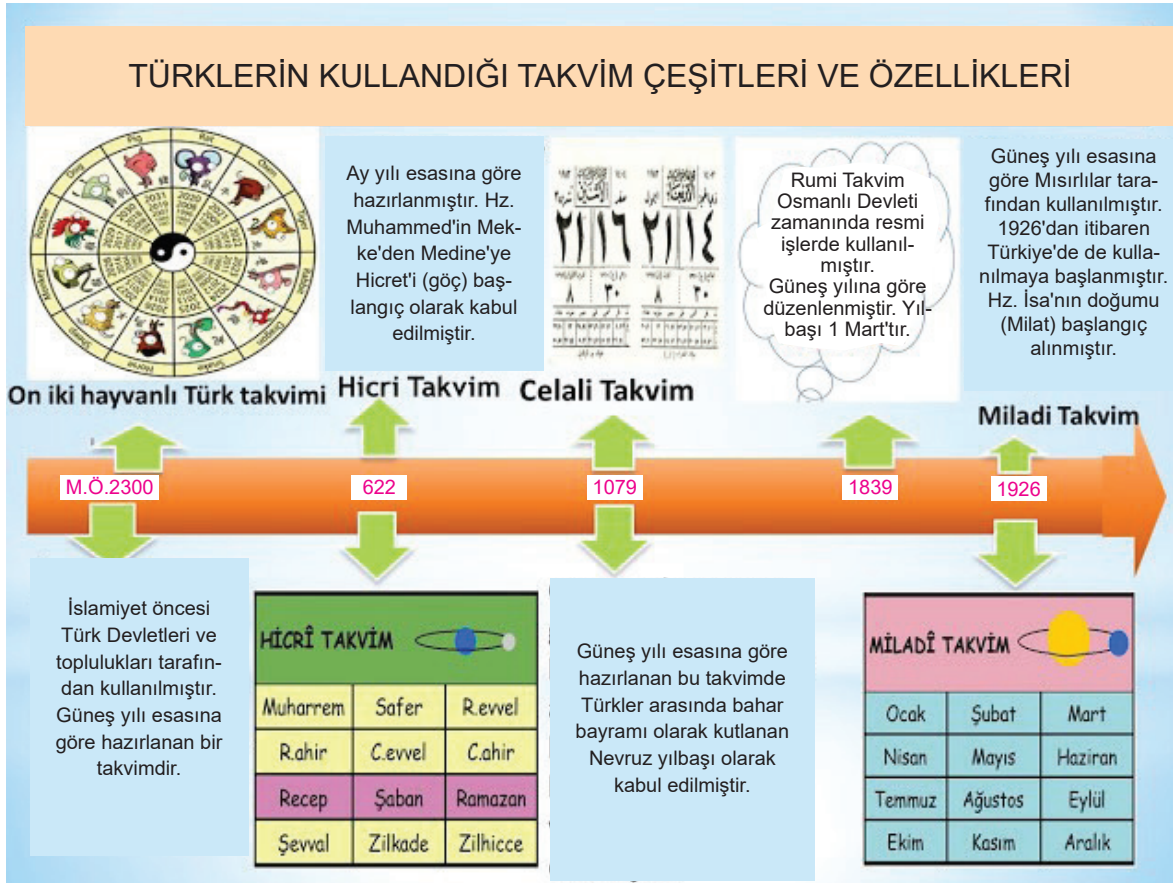
Buna göre,

- Yeni eğitim kurumları açılmıştır.
- Türkler İslam dünyasının dini lideri olmuştur.
- Hükümdarlar İslami isim ve unvanlar almıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.   B) I ve III.   C) II ve III.   D) I, II ve III.

7.

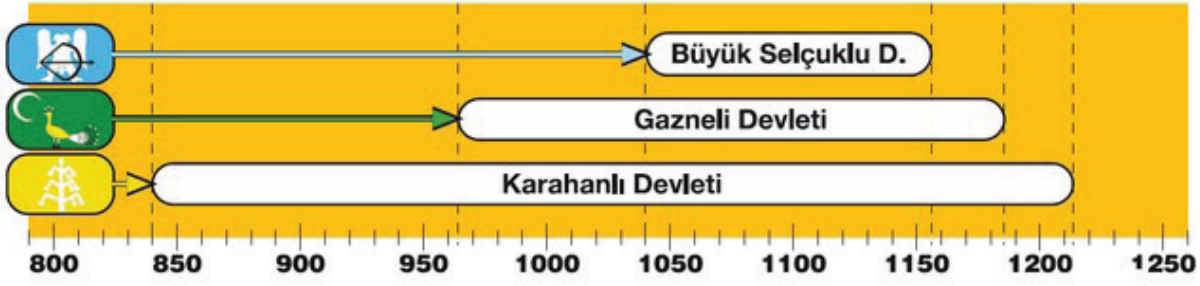
Yukarıdaki görsel incelendiğinde,

- Türkler Astronomi ile uğraşmışlardır.
- İslamiyet'in kabulünden sonra On İki Hayvanlı Türk Takvimi'ni kullanmışlardır.
- Toplumlar kendilerine ait önemli olayları başlangıç yılı olarak kabul etmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III.   B) I ve II.   C) I ve III.   D) I, II ve III.

8.

Türk-İslam devletleri ile ilgili verilen tarih şeridi incelendiğinde aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Devletler ortak zaman diliminde yaşamıştır.
- B) Karahanlı Devleti tarihte kurulan ilk Türk devletidir.
- C) Türkler Anadolu'ya Büyük Selçuklu Devleti Dönemi'nde gelmişlerdir.
- D) Büyük Selçuklu Devleti'nin kısa sürede yıkılmasında iç karışıklıklar etkili olmuştur.

9. Aşağıda Gazneli Mahmut dönemi ile ilgili bazı bilgiler verilmiştir;

- "Sultan" unvanını kullanan ilk Türk hükümdarı olmuştur.
- İslamiyet'i Hindistan'da yaymak için bölgeye 17 sefer düzenlemiştir.
- Firdevsi'nin dünyaca ünlü eseri Şehnâme, Gazneli Mahmut'a yazılmıştır.

Bu bilgilere göre Gazneli Mahmut Dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İslam kültüründen etkilenilmiştir.
- B) Edebiyatla ilgili gelişmeler yaşanmıştır.
- C) İslamiyet'in gelişmesi için çaba harcanmıştır.
- D) Türkler İslamiyet'i bu dönemde kabul etmiştir.

10. Malazgirt Zaferi'nden sonra Anadolu'da kurulan ilk Türk beyliklerine ait;

- Tokat Niksar'da Anadolu'daki ilk medreselerden biri olan Yağıbasan Medresesi
- Erzincan Tercan'da içerisinde kervansaray, hamam, mescit ve türbe olan Mama Hatun Külliyesi
- Sivas'ta taş işlemleri ile ünlü Divriği Ulu Camii
- Diyarbakır'da dünyanın en büyük taş kemerine sahip olan Malabadi Köprüsü

yapılmıştır.

Buna göre Anadolu'da kurulan ilk Türk beylikleri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Askerî yapıların inşa edilmesine önem vermişlerdir.
- B) Ticaretin gelişmesine yönelik yapılar inşa etmişlerdir.
- C) Mimari alandaki çalışmalarla Anadolu'yu bayındır hâle getirmişlerdir.
- D) Anadolu'da bilim ve eğitim hayatının gelişmesine yönelik faaliyetlerde bulunmuşlardır.

11. İpek Yolu, Çin'in Şian kentinden başlayarak Avrupa'ya kadar uzanan önemli ticaret yollarından biridir. Bu yolda ipek ticaretinin yanı sıra değerli taşlar, porselen, yağ, tahıl gibi değişik ürünler de taşınmış; bu yol üzerindeki şehirler, ülkeler zenginleşmiştir. Bu yola egemen olabilmek için devletler birbirleri ile sürekli mücadele etmişlerdir. İpek Yolu, ayrıca Doğu ve Batı kültürü arasında köprü görevi de görmüştür.

Verilen bilgilere göre, İpek Yolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kùltürler arası etkileşimi sağlamıştır.
- B) Tarih boyunca Çin hâkimiyetinde kalmıştır.
- C) Egemen olan devletleri ekonomik olarak güçlü kılmıştır.
- D) Devletler arasında hâkimiyet mücadelesine neden olmuştur.

12. Tarihî İpek Yolu'ndan yalnızca tüccarlar değil; yol üzerindeki ülkeler, şehirler hatta köyler büyük kazançlar elde ettiler. Tüccarlar yolculukları sırasında uğradıkları ülkelerin, şehirlerin ve köylerin dillerini, sanatlarını, yemeklerini, kıyafetlerini öğrenmiş ve başka ülkelere tanıtmışlardır.

Bu parçada İpek Yolu'nun;

- I. Kùltür
- II. Ekonomi
- III. Savunma

alanlarından hangilerine etkisinden söz edilmiştir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

13. Aşağıdaki tabloda Selçuklular ile Bizans Devleti arasında yapılan savaşlar verilmiştir.

Savaşın Adı	Tarih	Savaşın Sonuçları
Pasinler Savaşı	1048	*Bizans'a karşı kazanılan ilk büyük zaferdir. *Anadolu'nun kapıları Türklere aralandı.
Malazgirt Savaşı	1071	*Anadolu'nun kapıları Türklere açıldı. *Anadolu'da İslamiyet hızla yayılmaya başladı. *Anadolu'nun Türk yurdu olma süreci başladı. *İlk Türk beylikleri dönemi başladı.
Miryokefalon Savaşı	1176	*Anadolu'ya yeniden hâkim olmak isteyen Bizans'ın çaba ve girişimleri sona erdi. *Bizans, Türkler karşısında savunmaya çekilmek zorunda kaldı. *Anadolu'nun Türk yurdu olduğu kesinleşti.

Tablodaki verilere göre,

- I. Savaşlar, aynı yüzyılda yapılmıştır.
- II. Bizans'ın Anadolu'daki gücü kırılmıştır.
- III. Anadolu'da hakimiyet mücadelesi yaşanmıştır.

bilgilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I.
- B) I ve III.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

14. Orta Asya'daki konargöçer Türklerin; pantolon, çizme, yelek, kemer, ceket ve gömlek gibi giyim eşyalarını kullandığı bilinmektedir. Türkler giysilerini koyun, kuzu ve av hayvanlarının derisi ile koyun, keçi ve deve yününden yaparlardı. İpek Yolu ticaretine önem veren Kök Türkler yünden ve deriden kumaşlar satıp ipek kumaşlar aldılar.

Verilen bilgiye göre Türklerin;

- I. Savaşçı bir millettir.
- II. Hayvancılıkla uğraşmışlardır.
- III. Sanatsal faaliyetlerde gelişmişlerdir.
- IV. Ticarete önem vermişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I ve III.
- C) II ve IV.
- D) III ve IV.

15. "Her biriniz, memlekete dair düşünüp saltanatımız devrindeki aksaklıkları tespit ediniz. Divan ve sarayınızda yerine getirilmesi gerekirken, yapılmayan yahut gözümüzden kaçan durumları tespit ediniz. Ayrıca evvelki sultanların yaptıkları hâlde bizim yapamadığımız durumları tespit ediniz. Üzerinde düşünelim, bu düşünceleri hayata geçirelim ki din ve dünya işlerimiz yolunda ve yordamında devam etsin."

Sultan Melikşah'ın bu sözleri ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

- A) Hizmetlerin kontrol edilmesini
- B) Ülke sorunlarına duyarlı olunmasını
- C) Halkın yönetime katılımının sağlanmasını
- D) Önceki yöneticilerin eksikliklerinden ders alınmasını

16.

Bilge Kağan Yazıtının Kuzey Yüzü

İlâhî göğün yarattığı Türk Bilge Kağan, bu devirde tahta çıktım. Sözlerimin tamamını dinleyin. Doğuda güneşin doğduğu yere, güneyde aydınlığın ortasına, batıda güneşin battığı yere, kuzeyde karanlığın ortasına kadar, bu sınırların içerisindeki halkın tamamı bana bağlıdır. Bu kadar halkın tamamını düzene soktum. Çin halkıyla ilişkileri düzelttim. Çinliler altını, gümüşü, ipeği, ipeklileri ihtiyaçtan fazlasıyla öylelikle verirler. Çin halkının sözleri tatlı, ipeklileri yumuşakmış. Tatlı sözle, yumuşak ipeklilerle kandırıp uzaktaki halkları bu şekilde kendilerine yaklaştırmış. Yakına yerleştikten sonra da gereken kötülüğü orada düşünürlermiş.

Bu bilgilere göre Orhun Yazıtlarında aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Çinlilerle ticaret yapıldığına
- B) Göktanrı inancına sahip olunduğuna
- C) Bilge Kağan'ın devletin kurucusu olduğuna
- D) Bilge Kağan'ın ülke sınırlarını genişlettiğine

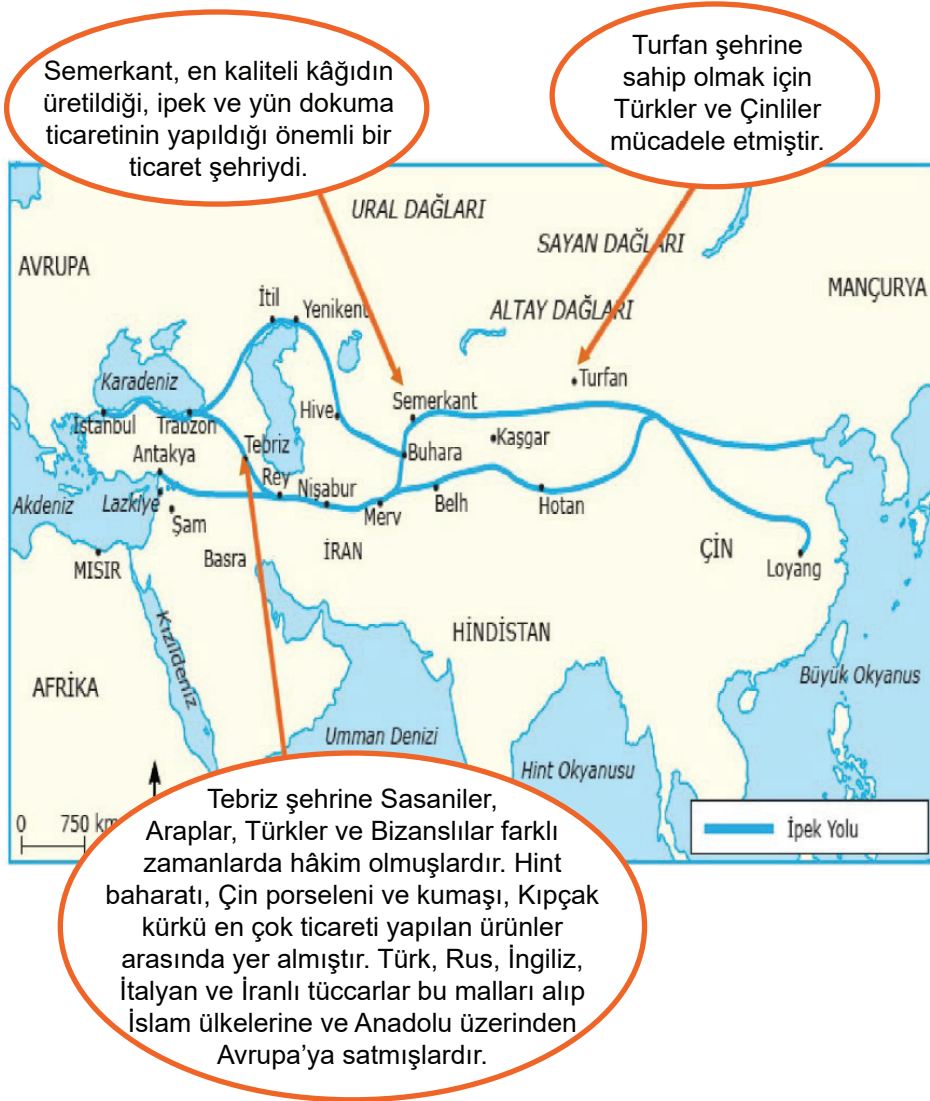

17. İpek Yolu, Çin'den başlayıp Orta Asya ve Anadolu üzerinden geçerek Avrupa'ya kadar uzanan tarihin en önemli yollarından biri olmuştur. Yüzyıllar boyunca İpek Yolu üzerinde tüccarlar büyük kervanlar ile ticaret yapmış, yolculukları sırasında uğradıkları ülkelerin, şehirlerin ve köylerin yemeklerini, sanatlarını, kıyafetlerini öğrenmişlerdir. Bunun yanında İpek Yolu birçok devlete cazip gelmiş ve savaşların çıkmasına sebep olmuştur.

Parçada İpek Yolunun hangi alandaki etkilerine değinilmemiştir?

- A) Dini B) Ekonomik C) Siyasi D) Kültürel

18. Aşağıda İpek Yolu görseli verilmiştir.

Bu bilgilerden hareketle İpek Yolu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Farklı ülke ve şehirlerden geçmektedir.
B) Hâkimiyeti tamamen Türklerin elindedir.
C) Üzerinde farklı ürünlerin ticareti yapılmıştır.
D) Farklı ülkelerden tüccarlar ticaret yapmıştır.

19. İlk Türk devletlerinde ülke, Doğu ve Batı şeklinde ikiye ayrılarak iki hanedan üyesi tarafından yönetilmiştir. Daha üstün tutulan taraf olan Doğu kısmını asıl hükümdar, Batı kısmını da hükümdarın kardeşi yönetmiştir. Hükümdara devleti yönetme yetkisinin Tanrı tarafından verildiğine inanılmış ve bu yetkiye de Kut adı verilmiştir. Devlet yönetiminde hükümdara toy, kengeş, kurultay gibi danışma meclisleri yardım etmiştir.

Parçaya göre ilk Türk devletlerinin özelliklerinden hangileriyle ilgili çıkarımda bulunulabilir?

- A) Siyasi - Ekonomik
- B) Askerî - Dinî
- C) Siyasi - Kültürel
- D) Kültürel - Askerî

20. Hz. Muhammed, Mekke'de Müslümanlara karşı artan baskı ve şiddet üzerine 622 yılında Medine'ye Hicret (göç) etme kararı aldı. Medine'ye göç eden Hz. Peygamber burada Müslüman, Yahudi ve Medineli putperestleri bir araya getirerek Medine Sözleşmesi'ni yaptı. Medine Sözleşmesi'nin bazı maddeleri şunlardır:
- Müslüman ve Yahudi topluluklar barış içerisinde yaşayacaklardır.
  - Medine'nin savunması birlikte yapılacaktır.
  - Yahudiler dinlerini yaşamakta serbest olacaktır.
  - Müslümanlar ve Yahudiler, kendileri dışında bir topluluk ile yaşanacak anlaşmazlıkta birbirlerinin yanında yer alacaktır.
  - Yahudiler ve Müslümanlar arasında yaşanabilecek anlaşmazlıklarda Hz. Muhammed hakem olarak kabul edilecektir.

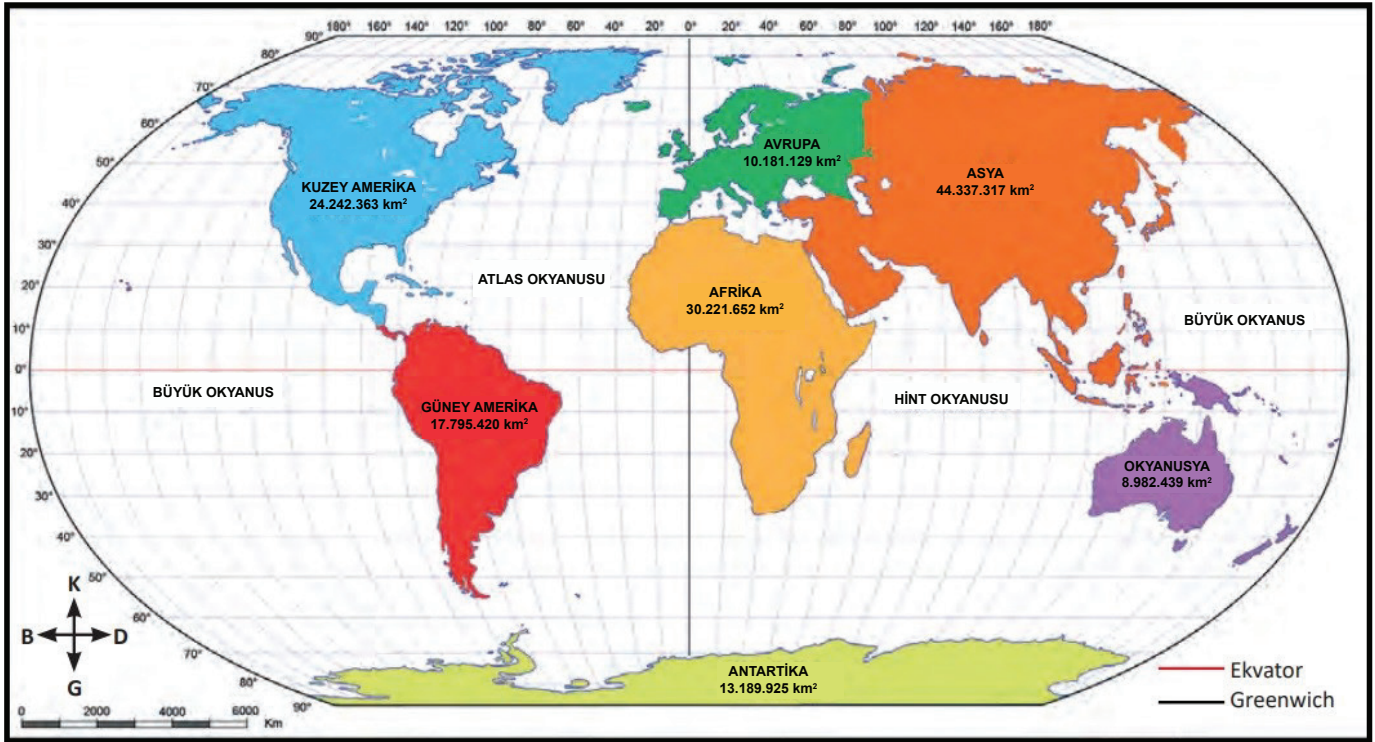
Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi Hz. Muhammed'in ulaşmak istediği amaçlar arasında yer almaz?

- A) Medine'de huzur ve barış ortamı oluşturmak
- B) Müslümanları Yahudilere karşı üstün kılmak
- C) Mekkelilere karşı güç birliği yapmak
- D) İç çatışmalara son vermek

3. Ünite: Yeryüzünde Yaşam

1.

Verilen haritaya göre;

- I. Asya kıtasının tamamı Doğu Yarım Küre'de bulunur.
- II. Yüzölçümü en küçük kıta Okyanusya'dır.
- III. Güney Yarım Küre'de karaların oranı Kuzey Yarım Küre'ye göre daha fazladır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

2. Bir yerin coğrafi konumu matematik (mutlak) konum ve özel (göreceli) konum olmak üzere ikiye ayrılır. Matematik konum, o ülkenin paralel ve meridyenlere göre dünya üzerindeki yerini belirtir. Özel konum ise bir ülkenin kıtalara, denizlere, karayollarına, dünyanın önemli ülkelerine göre konumunu ifade eder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin matematik (mutlak) konumuyla açıklanamaz?

- A) Orta kuşakta olduğundan dört mevsim belirgin olarak yaşanmaktadır.
B) Güneyinden kuzeyine gidildikçe güneş ışınlarının geliş açısı küçülür.
C) Kuzeyden esen rüzgârlar sıcaklığı düşürürken, güneyden esen rüzgârlar sıcaklığı yükseltir.
D) Uluslararası enerji yollarının (boru hatlarının) geçiş noktasında önemli bir kavşak durumundadır.

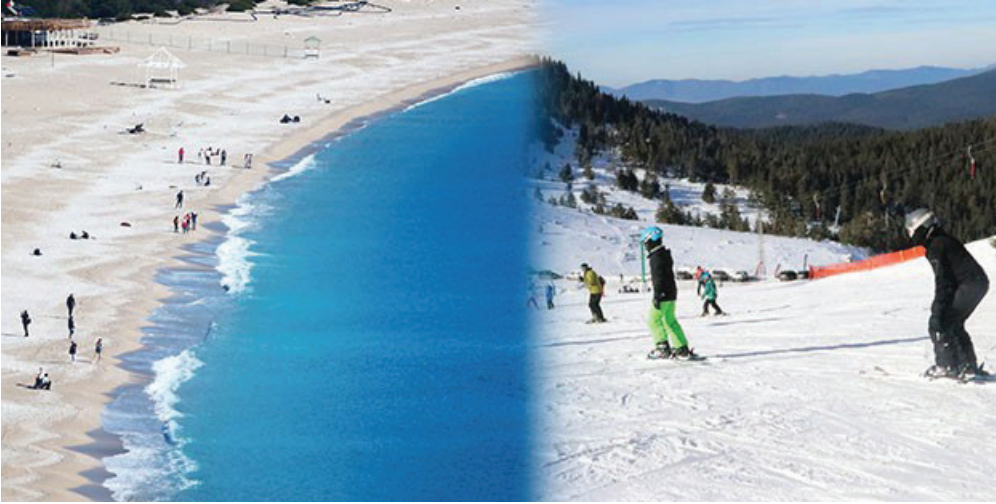
3. Ünite: Yeryüzünde Yaşam

3. **Mine:** "Yaşadığım şehirde ormanlar geniş yer tutuyor. Ayrıca deniz kenarında bulunan şehrimizin iklimi de ılıman, güneşli gün sayısı fazladır. Arazilerimiz çok geniş ve verimlidir. Bu şehir herkesin yaşamak isteyeceği bir yerdir."

Mine'nin yaşadığı şehirde aşağıdaki faaliyetlerden hangisinin gelişmesi için gerekli şartlardan söz edilmemiştir?

- A) Madencilik
B) Deniz turizmi
C) Tarımsal üretim
D) Kereste üretimi

4.

Antalya'nın pırlanta gerdanlığı olarak bilinen dünyaca ünlü ve uluslararası ödüllü Konyaaltı sahilinde Aralık ayında denize giren, güneşlenen yerli ve yabancı turistler aynı gün içerisinde kente yaklaşık bir saat mesafede 2 bin 365 metre yükseklikte bulunan Tahtalı Dağı'nda kayak yapabilirler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

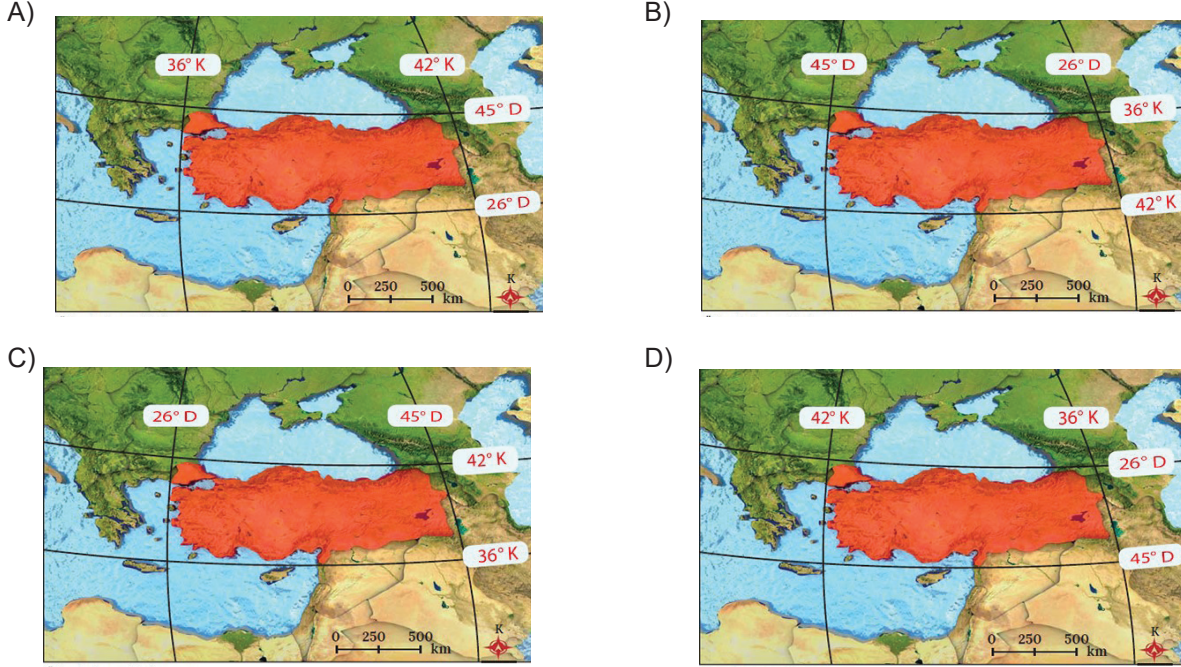
- A) Yabancı turistlerin daha çok kış aylarında Antalya'ya geldiğine
B) Türkiye'ye daha çok soğuk ülkelerden turist geldiğine
C) Aynı anda farklı mevsim özelliklerinin yaşandığına
D) Gün içinde sıcaklık değişiminin hızlı olduğuna

3. Ünite: Yeryüzünde Yaşam

5. Haritalar üzerinde sağdan sola, yukarıdan aşağıya uzanan çizgilerin olduğunu görürsünüz. Bu çizgiler, dünya üzerindeki bir yerin coğrafi konumunu belirlemede yardımcı olur. Doğu-batı doğrultusunda uzanan çizgilere paralel, kuzey-güney doğrultusunda uzananlara da meridyen denir. Türkiye, 36°-42° Kuzey Paralelleri ve 26°-45° Doğu Meridyenleri arasında yer alır.

Buna göre aşağıdaki haritaların hangisinde ülkemizin coğrafi koordinatları doğru verilmiştir?

6. Türkiye dağlık ve engebeli bir yeryüzü şekline sahiptir. Ortalama yükseltisi 1132 metre'dir. Yükseltilere çıkıldıkça her 200 metre de 1C° sıcaklık azalır. Türkiye'nin batısında bulunan İzmir'den doğusunda bulunan Van'a doğru gidildikçe sıcaklık ortalamaları düşer.

Bu bilgilere göre;

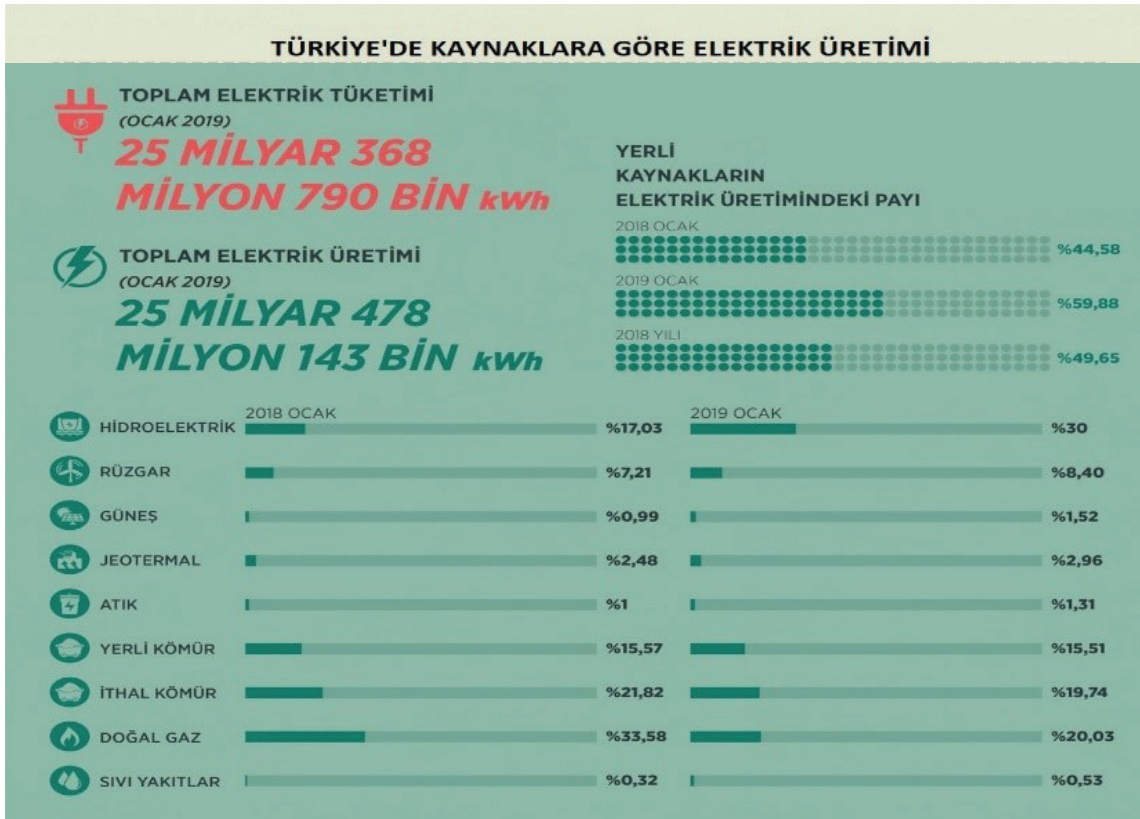
- I. Yükselti artışının sıcaklığı düşürdüğü
- II. İzmir'in yükseltisinin Van'dan az olduğu
- III. Dağların güney yamaçlarının kuzey yamaçlarından daha sıcak olduğu

yargılardan hangilerine ulaşabilir?

- A) Yalnız II.
B) I ve II.
C) I ve III.
D) II ve III.

7.

Görselde verilen bilgilerden yola çıkarak 2019 Ocak ayı elektrik üretimiyle ilgili,

- I. Toplam elektrik üretimi, ihtiyacı karşılamaktadır.
- II. Yerli kaynaklardan elektrik üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre artmıştır.
- III. Bir önceki yıla göre doğalgazdan elektrik üretimi azalırken, hidroelektrik üretiminde artış olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I. B) I ve II.
C) II ve III. D) I, II ve III.

8. Doğu illerimizde yükseltinin fazla olması kış turizmini ve hayvancılık faaliyetlerini olumlu etkilemiştir. Hayvancılığın gelişmesi et ve süt ürünlerine bağlı tesislerin açılmasını sağlamıştır. Akdeniz ve Ege kıyılarımızda ise iklimin elverişli olması seracılık ve yaz turizminin gelişmesini sağlamıştır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yükseltinin az olduğu yerlerde hayvansal ürünlere dayalı sanayi tesisleri gelişmemiştir.
B) Doğal çevre koşulları o bölgede görülen turizm türlerini etkilemektedir.
C) Bir bölgenin sosyoekonomik yapısı coğrafi özelliklerinden etkilenir.
D) Üretim faaliyetleri doğal çevre koşullarından etkilenir.

9. Dünya genelinde farklı iklim tipleri görülür. Farklı iklim tiplerinde yaşayan insanların günlük yaşantıları da farklılık gösterir. Örneğin kutup ikliminde toprak donduğundan tarım yapılamaz. Bu iklimde insanlar avcılık ve balıkçılık ile geçimini sağlarlar. Buzdan ve balina kemiklerinden yaptıkları igloo denilen evlerde yaşarlar. Muson ikliminde ise yağışların fazla olması pirinç üretimini kolaylaştırmıştır. Bu iklimde yaşayan insanlar konutlarını ahşaptan yaparak çatılarında saz ve kamış kullanmışlardır. Ekvatorial iklimin görüldüğü yerlerde ise ağaçların fazla olması insanların evlerini ahşaptan yapmalarına sebep olmuştur. İnsanlar ihtiyaçlarını tarım, hayvancılık yaparak ve orman ürünlerini satarak karşılarlar.

Bu bilgiye göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Farklı iklimlerin görülmesinin kültürel zenginliği artırdığı
- B) İnsanların yaşantılarını iklim koşullarına göre şekillendirdiği
- C) Tarımsal faaliyetlerin bütün iklimlerde temel geçim kaynağı olduğu
- D) Farklı iklimler görülse de insanların geçim kaynaklarının değişmediği

10.

Muson ikliminde yağışların fazla olması pirinç üretimini kolaylaştırır. Pirinç su dolu tarlalarda yetişir. Bu bölgede geçmişten günümüze kadar tarımın yaygın olması nüfusun yoğunlaşmasında etkili olmuştur. İnsanlar giysi seçiminde su geçirmeyen yağmurlukları tercih ederler. Mobilya ve gemi yapımında teak adı verilen ağaçlardan faydalanırlar. Konutlarını ahşaptan yaparak çatılarında saz ve kamış kullanmışlardır.

Metne göre Muson ikliminin görüldüğü yerlerde;

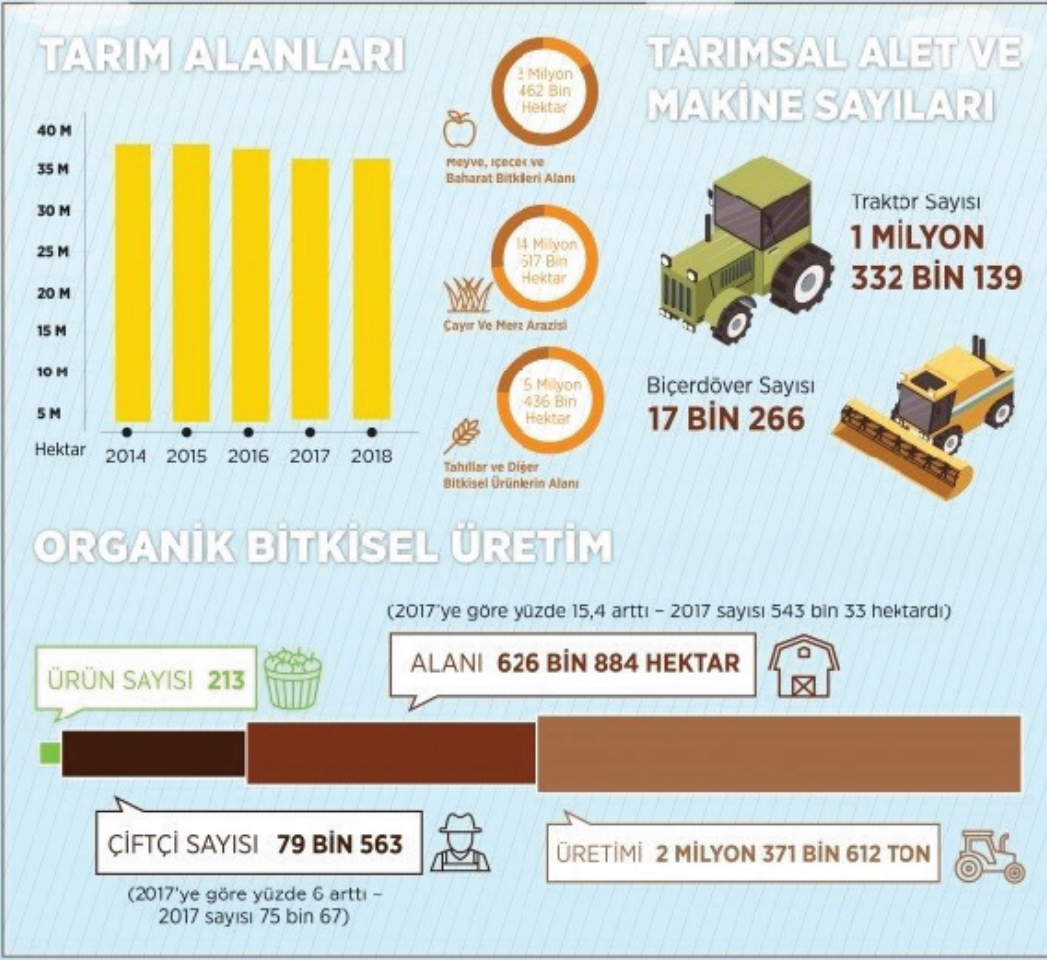
- I. Su isteği fazla olan tarım ürünleri yetiştirilir.
- II. Konut yapımında doğal çevredeki malzemeler kullanılmıştır.
- III. Orman ürünlerine dayalı ekonomik faaliyetler yapılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

11.

Türkiye İstatistik Kurumundan derlediğimiz bilgilerle 2018'de Türkiye'de tarım:

Verilen görsele göre aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Tarımda makineleşme insan gücü ihtiyacını arttırmıştır.
- B) Tarım alanlarının bir kısmında tahıl üretimi yapılmaktadır.
- C) Organik tarımın önemi giderek artmıştır.
- D) Tarım alanları giderek azalmıştır.

12.

Verilen görsele göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Yabancı turistler ülkemizi en çok inanç turizmi için tercih etmiştir.
- B) Ülkemizin turizm geliri geçen yıllara göre artış göstermiştir.
- C) 2018 yılında ülkemize en çok Rus turist gelmiştir.
- D) Ülkemiz turizm çeşitliliği açısından zengindir.

13.

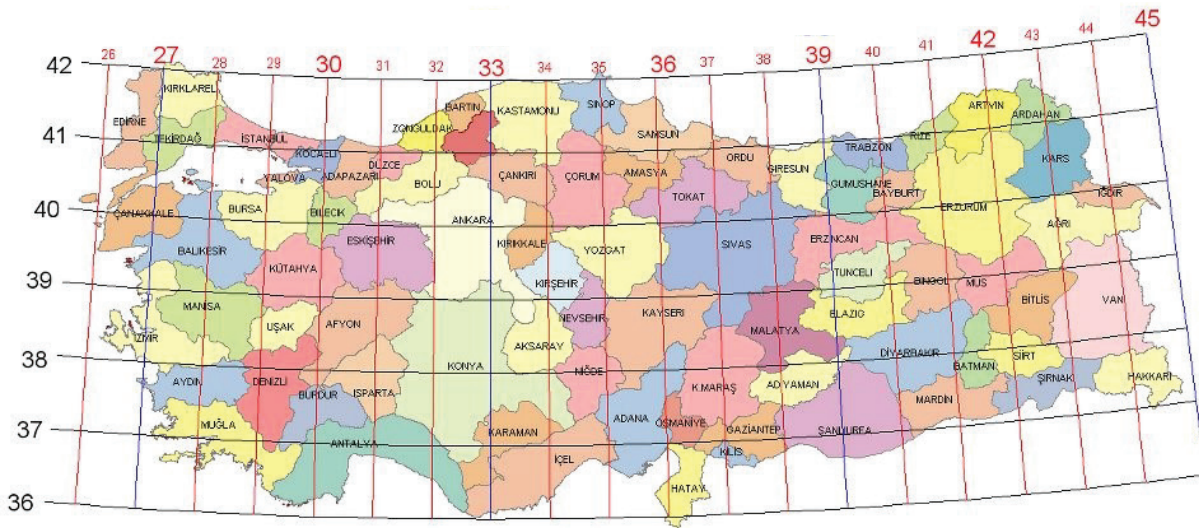

Yaşadığım şehirde nemliliğin fazla olması, günlük ve yıllık sıcaklık farkının az olmasında etkili olur. Yazlar ılık, kışlar serin ve her mevsim yağışlı geçer. Özellikle bulutluluk oranı yüksek olduğu için bu durum güneş enerjisinden faydalanmayı olumsuz etkiler. Yağışlara bağlı olarak orman varlığı fazladır.

Serkan'ın yaşadığı yerde görülen iklim özelliklerine bağlı olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Deniz turizmi gelişmiştir.
B) Ahşaptan yapılmış evler bulunur.
C) Buğday üretimi yaygın olarak yapılır.
D) Kışın don olaylarına çok sık rastlanır.

14.

Bir grup izci, dağlık bir alanda kamptayken öğrencilerden birkaçı doğa yürüyüşü yapmak üzere kamptan ayrılmıştır. Bir süre sonra öğrencilerin geri dönmediğini fark eden öğretmenleri onları aramaya çıkmıştır. Herhangi bir iz bulamayınca durumu hemen jandarmaya bildirmişlerdir. Yapılan inceleme sonucunda öğrencilerden birinin cep telefonundan alınan sinyallerin 40° Kuzey Paraleli ile 41° Doğu Meridyeni'nin kesiştiği yerden geldiği tespit edilmiştir.

Verilen bilgiler ve haritaya göre öğrenciler hangi ilimiz sınırları içerisinde kaybolmuştur?

- A) Sivas   B) Erzurum   C) Malatya   D) Elazığ

15. Dünya üzerindeki bir yerin kıtalara, okyanuslara, geçitlere, su yollarına ve kentlere olan uzaklığına göreceli (özel) konum denir.

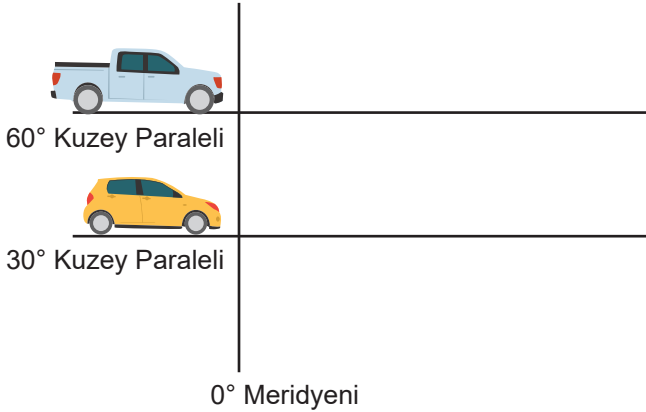
Türkiye'nin;

- I. İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahiptir.
- II. Üç tarafı denizlerle çevrili bir yarımada ülkesidir.
- III. Orta kuşakta yer aldığı için yıl içinde dört mevsimi belirgin olarak yaşamaktadır.
- IV. Üç kıtanın birbirine en çok yaklaştığı yerde tam bir kavşak noktasında kurulmuştur.

özelliklerinden hangileri göreceli (özel) konumuyla açıklanabilir?

- A) Yalnız I.   B) II ve IV.   C) I, II ve III.   D) I, II ve IV.

16. Dünya'mız Ekvator'dan şişkin, kutuplardan basık bir şekle sahiptir. Dünya'nın bu şeklinden dolayı Ekvator üzerinde ardışık meridyenler arasındaki uzaklık 111 km iken, kutuplara doğru gidildikçe meridyenler arasındaki uzaklık azalır. Kutup noktalarında bütün meridyenler birleşir.

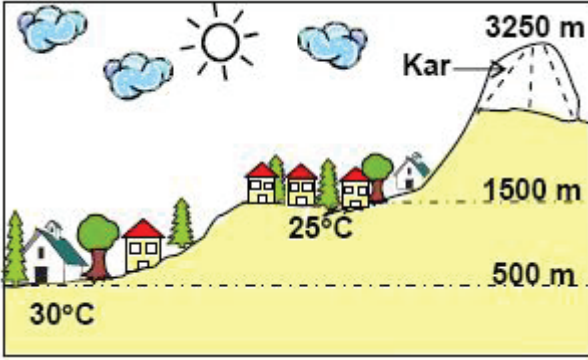

Yukarıdaki araçlar aynı anda ve aynı hızla aynı yöne doğru 750 km yol gitmişlerdir.

Bu araçların geçeceği meridyen sayısı ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Her iki araç da aynı anda ve aynı hızla hareket ettiklerinden geçecekleri meridyen sayısı eşit olur.
- B) 60° Kuzey paralelinden hareket eden araç daha fazla meridyen geçecektir.
- C) 30° Kuzey paralelinden hareket eden araç daha fazla meridyen geçecektir.
- D) Araçlardan hangisinin daha fazla meridyen geçeceği hesaplanamaz.

17. Aşağıda bir yerleşim yerinin kesiti verilmiştir.

Bu yerleşim yerinin alçak kesimlerinden yüksek kesimlerine doğru çıkıldıkça;

- I. Sıcaklık azalır.
- II. Kayak turizmi gelişir.
- III. Tarım ürün çeşitliliği artar.

durumlarından hangilerinin görülmesi beklenir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) II ve III.

18. Babasının tayininin yazın Ardahan'a çıkmasından dolayı ailesiyle birlikte İzmir'den yola çıkan Ahmet Ardahan'a giderken Konya civarlarında yolların oldukça uzun ve düz, havanın ise oldukça sıcak olduğunu fark etmiştir. Sivas dolaylarında ise yolların dağların arasında geçtiğini gittikçe de havanın serinlediğini ve Erzurum ve Ardahan civarlarında da yolların biraz düzleşip serinliğin biraz daha arttığını fark etmiştir. Aynı zamanda ağaçların oldukça azaldığını ve bitki örtüsünün de geniş otlaklar şeklinde olduğunu gözlemlemiştir.

Yolculuk esnasında Ahmet'in gözlemlediği bu coğrafi değişiklik Türkiye'nin;

- I. İklim özellikleri
- II. Yer şekilleri
- III. Meridyen dereceleri

özelliklerinden hangileri ile ilgilidir?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) I ve III.

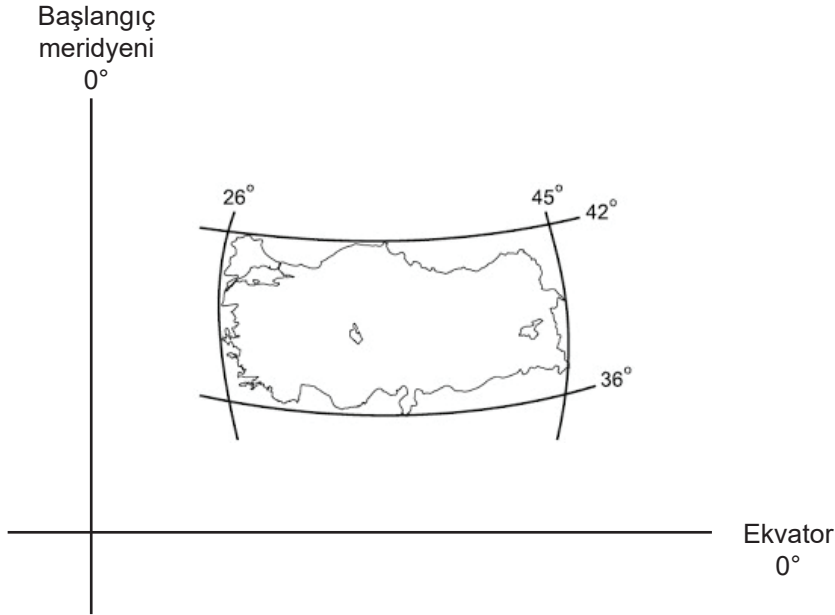
3. Ünite: Yeryüzünde Yaşam

19. Kutup ikliminde toprak devamlı donmuş hâlde olduğundan bitki örtüsü yoktur. Aynı zamanda tarım ürünleri yetiştirilemez. Avcılık ve balıkçılık insanların önemli geçim kaynağıdır. Kışın buzdan ve balina kemiklerinden yaptıkları İgloo denilen kubbe, geleneksel evlerde yazın ise çadırlarda yaşarlar.

Yukarıda verilen metinden çıkarılabilecek en kapsamlı yargı hangisidir?

- A) Kar yağışlı yerlerde tarım yapmak zordur.
- B) İklimin, doğal bitki örtüsüne etkisi fazladır.
- C) İklimin doğal çevre ve insan yaşamı üzerinde etkisi vardır.
- D) Barınmak için çevrede bulunan malzemelerden yararlanılmaktadır,

20. Dünya'yı iki eşit yarım küreye ayıran en büyük paralel dairesine Ekvator denir. Ekvatorun kuzeyi, Kuzey Yarım Küre, güneyi ise Güney Yarım Küre olarak adlandırılır. Başlangıç Meridyeni ise Dünya'yı Doğu ve Batı Yarım Küre olarak ikiye ayırır. Sosyal Bilgiler dersinde bu açıklamayı yapan öğretmen, ülkemizin coğrafi koordinatlarını tahtaya çizerek sınıftaki öğrencilerin Türkiye'nin coğrafi konumu hakkında çıkarımlar yapmalarını ister.

Buna göre aşağıdaki öğrencilerden hangisinin yaptığı çıkarım doğrudur?

- A) BARAN : Türkiye Ekvator'un güneyindedir.
- B) MERVE: Türkiye'nin kuzeyinden 36° kuzey paraleli geçer.
- C) CAN: Türkiye Başlangıç Meridyeninin batısındadır.
- D) AYŞEGÜL: Türkiye 26° - 45° doğu meridyenleri arasında yer alır.

Düzenleyen Zeki DOĞAN Sosyalciniz.wordpress.com

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

BECERİ TEMELLİ SORULAR

6. Sınıf Sosyal Bilgiler

Cevap Anahtarı

1. Ünite	1. C	2. C	3. D	4. C	5. A	6. B	7. C	8. D	9. B	10. C	11. B	12. B	13. A	14. B	15. A
	16. D	17. C	18. C	19. A	20. A										
2. Ünite	1. D	2. B	3. C	4. D	5. D	6. B	7. C	8. A	9. D	10. A	11. B	12. B	13. C	14. C	15. C
	16. C	17. A	18. B	19. C	20. B										
3. Ünite	1. B	2. D	3. A	4. C	5. C	6. B	7. D	8. A	9. B	10. D	11. A	12. A	13. B	14. B	15. D
	16. B	17. C	18. C	19. C	20. D										

Düzenleyen Zeki DOĞAN [Sosyalciniz.wordpress.com](https://sosyalciniz.wordpress.com)